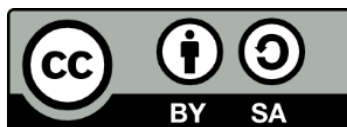

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Ενότητα 9: Πληθωρισμός

Γεώργιος Μιχαλόπουλος
Τμήμα Λογιστικής-Χρηματοοικονομικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοπός

Η ανάλυση του φαινομένου του πληθωρισμού, των αιτίων και των επιπτώσεων του, καθώς και της αντιπληθωριστικής πολιτικής.

Τι είναι Πληθωρισμός

- **Συστηματική και συνεχής άνοδος του γενικού επιπέδου τιμών**
- **Τι δεν είναι πληθωρισμός**
  - Η αύξηση της τιμής ενός αγαθού ή μιας ομάδας αγαθών
  - Η ‘μια και έξω’ αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών, πχ μια αύξηση φορολογικού συντελεστή
  - Μια εποχική αύξηση του γενικού επιπέδου τιμών

Πώς μετριέται ο πληθωρισμός

- Με βάση τους δείκτες τιμών
  1. Δείκτης τιμών καταναλωτή
  2. Εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή (ΕΕ)
  3. Δείκτης τιμών παραγωγού (χοντρικής)
  4. Αποπληθωριστής του ΑΕΠ
  5. Δείκτης τιμών εισαγομένων αγαθών
- Πληθωρισμός μετριέται ως ετήσια μεταβολή στον δείκτη τιμών
- Αφού η ετήσια μεταβολή καθορίζεται με βάση την ίδια περίοδο της προηγούμενης χρονιάς ο πληθωρισμός δεν παίρνει υπ' όψιν εποχικές διακυμάνσεις τιμών.

Δείκτες Τιμών: κατασκευή

1. Καθορισμός καλαθιού (αγαθά και υπηρεσίες και ειδικά βάρη)
2. Εύρεση των τιμών (δειγματοληπτική έρευνα, ερωτηματολόγια)
3. Υπολογισμός του κόστους του καλαθιού (p =τιμές αγαθού c , q = ποσότητες t = χρονική στιγμή)
4. Δείκτης Laspeyres
$$P_L = \frac{\sum(p_{c,t_n} \cdot q_{c,t_0})}{\sum(p_{c,t_0} \cdot q_{c,t_0})}$$
5. Δείκτης Paasche
$$P_P = \frac{\sum(p_{c,t_n} \cdot q_{c,t_n})}{\sum(p_{c,t_0} \cdot q_{c,t_n})}$$
6. Επιλογή έτους βάσης t_0

Παράδειγμα δεικτών

<u>Ποσότητα</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
Μήλα Kg	1000	1100	1200
Πορτοκ. Kg	2000	2100	2100
<u>Τιμές</u>			
Μήλα Kg	2	2,1	2,2
Πορτοκ. Kg	1	1,2	1,4

Υπολογισμός Δείκτη Τιμών

- **Δείκτης Laspeyers**

2008 : 100

2009: $100 * (2.1 * 1000 + 1.2 * 2000) / (2 * 1000 + 1 * 2000) = 112,5$

- **Δείκτης Paasche**

2008 : 100

2009: $100 * (2.1 * 1100 + 1.2 * 2100) / (2 * 1100 + 1 * 2100) = 112,2$

Δείκτες Τιμών: προβλήματα μέτρησης

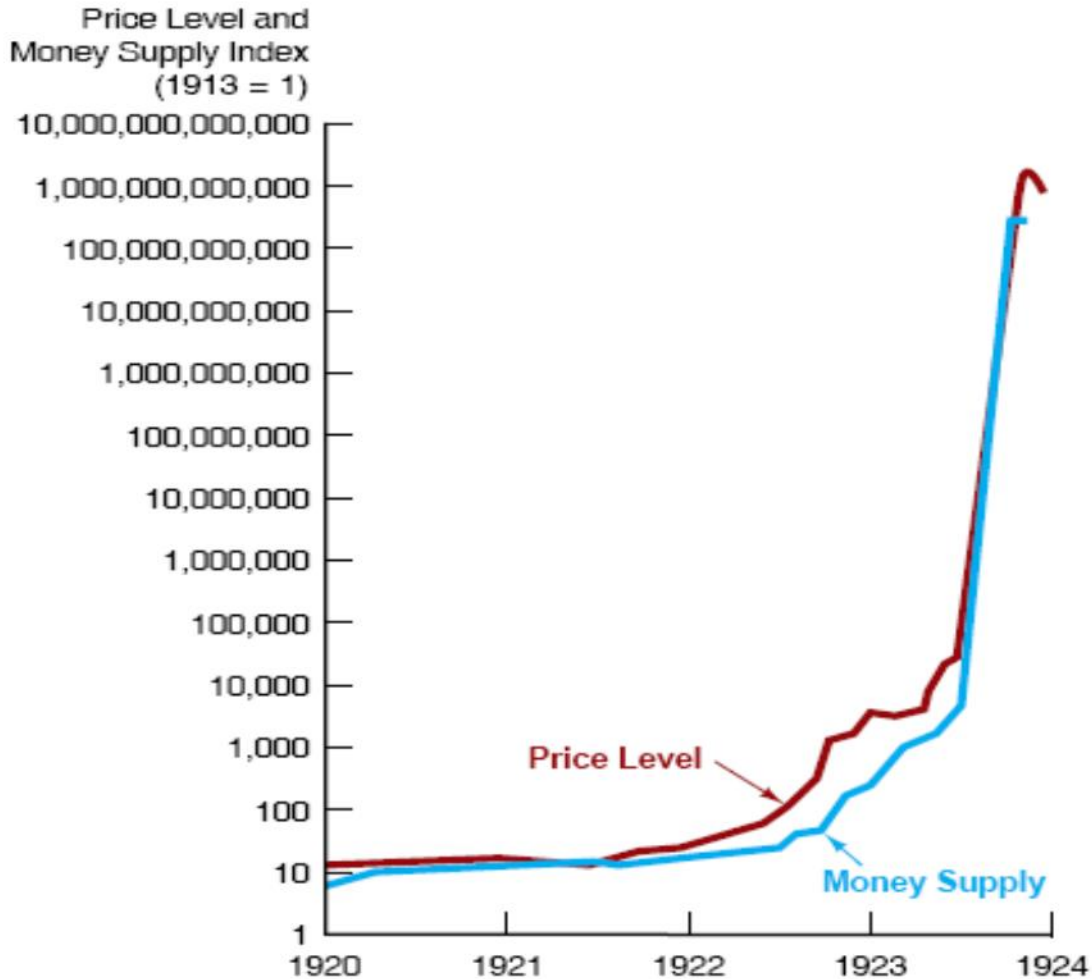
Η παραπάνω μεθοδολογία οδηγεί σε **υπερεκτίμηση** του πληθωρισμού λόγω:

1. Μεροληψίας υποκατάστασης αγαθών
2. Υπόθεσης ομοιογένειας αγαθών διαχρονικά (μη υπολογισμός της παραμέτρου της ποιότητας)
3. Μη εμφάνιση νέων-καινοτόμων αγαθών στο καλάθι κατανάλωσης άμεσα.

Πληθωρισμός

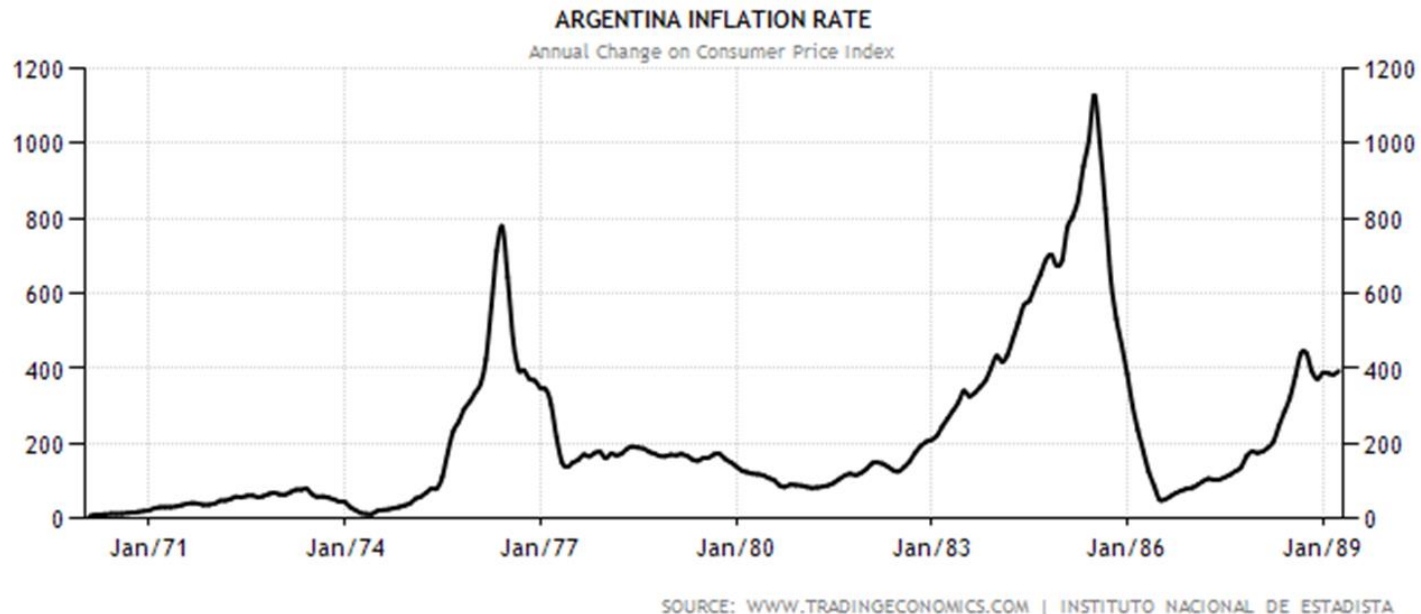
- Είδη
  - Διάκριση ανάλογα με το μέγεθος
    - Έρπων πληθωρισμός
    - υπερπληθωρισμός
  - Διάκριση ανάλογα με το αίτιο που τον προκαλεί
    - Πληθωρισμός Ζήτησης
    - Πληθωρισμός Κόστους
    - Πληθωρισμός Μισθών
    - Εισαγόμενος πληθωρισμός

Πληθωρισμός και προσφορά χρήματος. Είναι ο πληθωρισμός καθαρά νομισματικό φαινόμενο; Περίπτωση της Γερμανίας

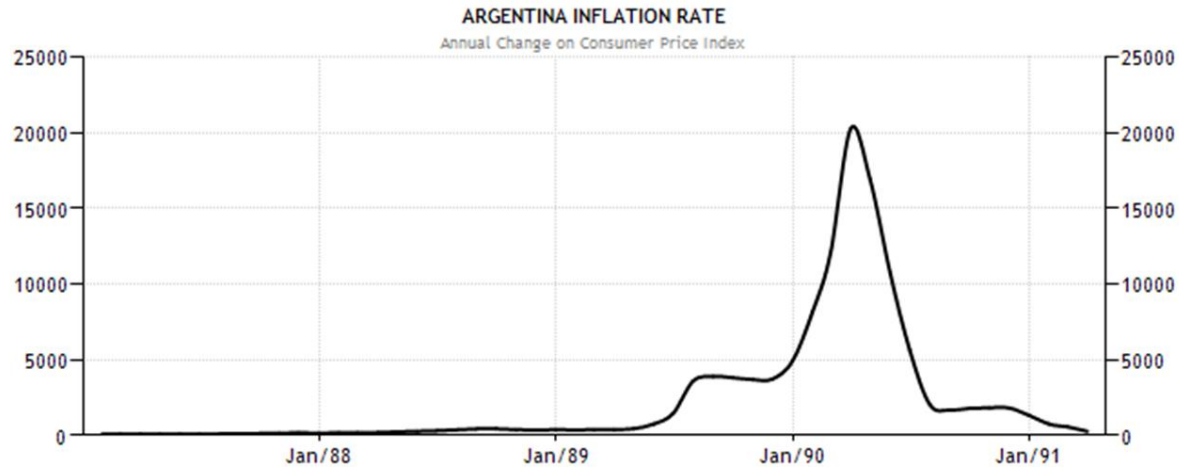

Η περίπτωση της Αργεντινής[1]

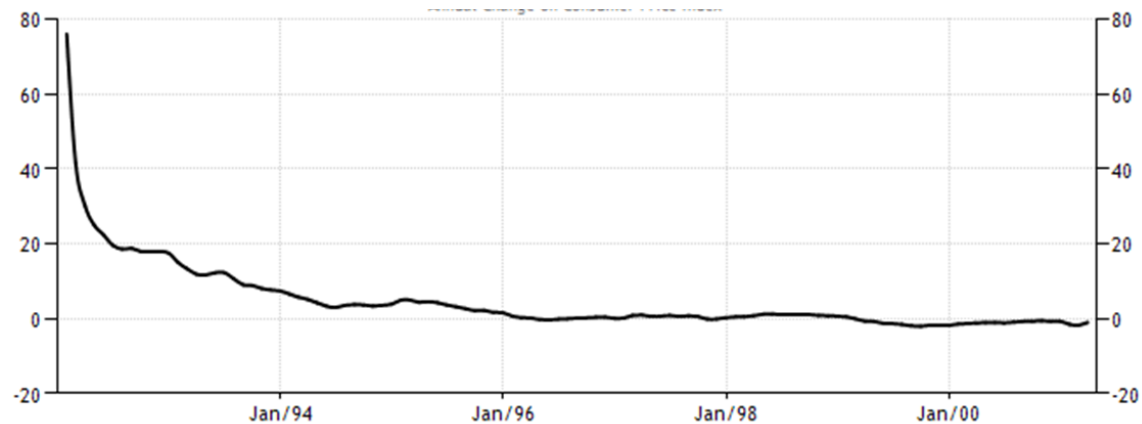
- 1980-90: υπερπληθωρισμός - συχνές αλλαγές νομίσματος 1983: 1 peso =10.000 παλαιά peso, 1985: 1 austral =1000 peso
- Το 89-90 ο πληθωρισμός 200% τον μήνα. Χρήση δολαρίου για συναλλαγές
- Το 1991 υιοθετείται ‘**επιτροπή νομίσματος**’ με βάση το δολάριο’ και θέτει 1 νέο πέσσο =1\$ =10.000 παλαιά austral

Η περίπτωση της Αργεντινής[2]

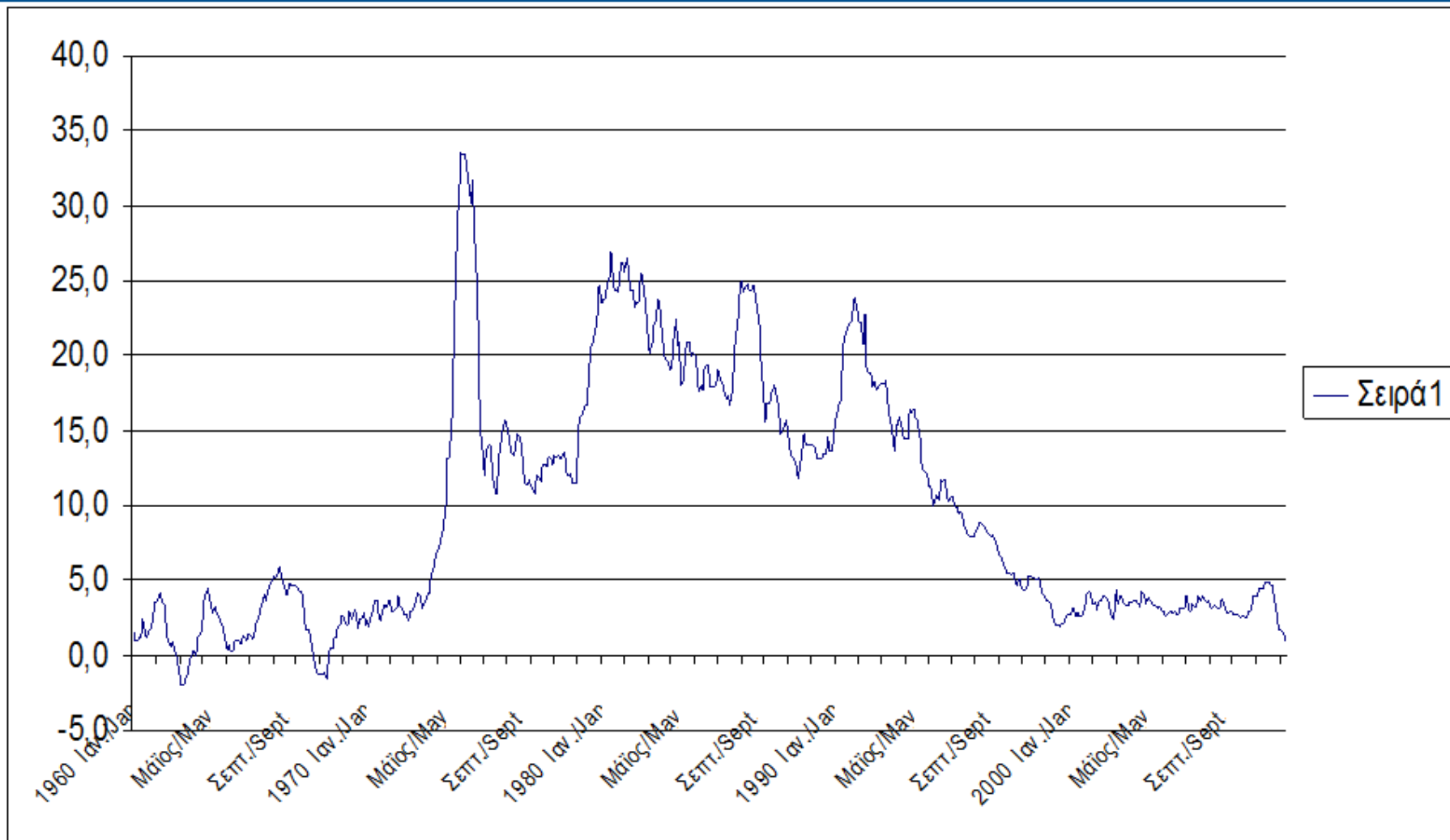

SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTA

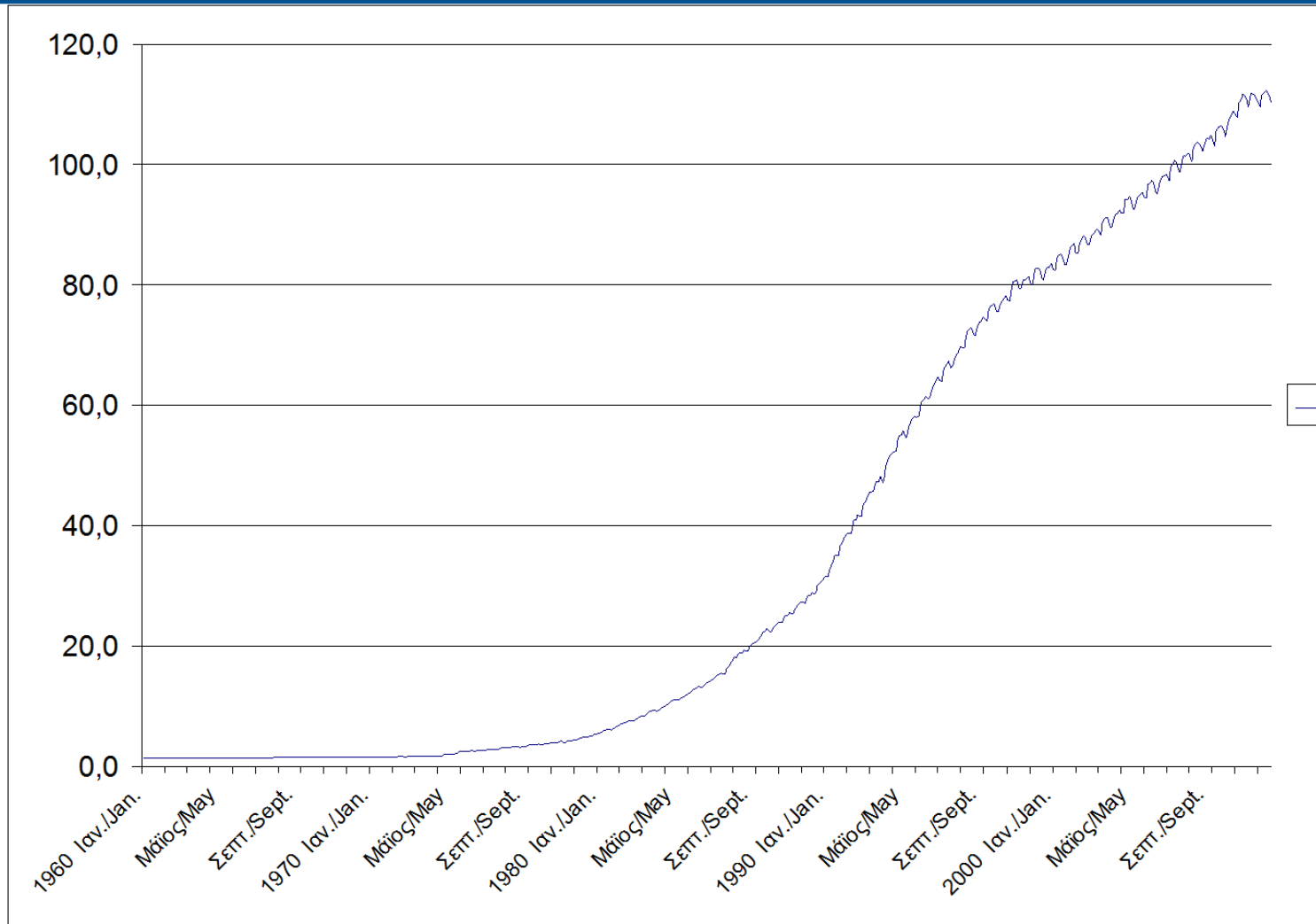

SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | INSTITUTO NACIONAL DE ESTADISTA

Πληθωρισμός ΔΤΚ - Ελλάδα

Επίπεδο τιμών - Ελλάδα

Πληθωρισμός

Συνέπειες – κόστος πληθωρισμού

- Προβλεπόμενος και μη προβλεπόμενος πληθωρισμός: διαφορές στα κόστη
- Προβλεπόμενος πληθωρισμός
  - Κόστος σόλας (κόστος πληροφόρησης για τις τιμές – αδιαφάνεια τιμών)
  - Κόστος τιμοκαταλόγων
  - Κόστος από την φορολογική επιβάρυνση λόγω μη προσαρμογής κλίμακας
- Μη προβλεπόμενος πληθωρισμός
  - Κοινωνικό Κόστος (άδικη αναδιανομή εισοδήματος) σε βάρος πιστωτών
  - Αρνητικός παράγοντας ανάπτυξης (μείωση επενδύσεων, μη αποτελεσματική διαχείριση πόρων)
  - Χρηματοοικονομική αβεβαιότητα (διακύμανση επιτοκίων, αποδόσεων)
  - Υποτίμηση νομίσματος και αστάθεια στις εξωτερικές συναλλαγές

Ο κανόνας του Taylor για την νομισματική πολιτική

Ο Taylor υποστήριξε αλλά και η εμπειρική έρευνα έδειξε ότι μια ΚΤ συνήθως θέτει το επιτόκιο-στόχο της διατραπεζικής (i_δ) με βάση μια εξίσωση συμπεριφοράς

$$i_\delta = \pi + i_\pi + 0,5(\pi - \pi^*) + 0,5(y - y^*) \quad \text{όπου}$$

i_π = πραγματικό επιτόκιο στόχος

π = τρεχων πληθωρισμός

π^* = επιθυμητός πληθωρισμός

y = τρέχων ρυθμός μεγέθυνσης

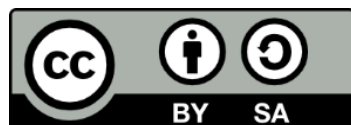
y^* = επιθυμητός ρυθμός μεγέθυνσης

Η ΚΤ ανεβάζει το στόχο αν $\pi > \pi^*$ η/και $y > y^*$

Αντιπληθωριστική Πολιτική: ανάλογη με την αιτία πληθωρισμού

1. Νομισματική Πολιτική
  - Μονεταριστές: ισχυρό μέσο
  - Κεϋνσιανή άποψη: συμπληρωματικό μέσο
2. Δημοσιονομική πολιτική
  - Μονεταριστές: δεν ενδείκνυται
  - Κεϋνσιανή άποψη: ισχυρό μέσο
3. Έλεγχος τιμών & εισοδημάτων από το κράτος
  - Μονεταριστές: δεν ενδείκνυται
  - Κεϋνσιανή άποψη: βραχυπρόθεσμα μέτρα μόνο, προκαλούν α) αβεβαιότητα, β) μείωση παραγωγής, γ) αναποτελεσματικότητα στην κατανομή πόρων
4. Ενίσχυση των μηχανισμών της αγοράς, ευελιξία τιμών-μισθών, (μακροπρόθεσμη πολιτική)

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

